

Urząd Miejski w Sosnowcu
Wydział Polityki Społecznej
ul. 3 Maja 33
41-200 Sosnowiec

WPS. 0012.2.2022

URZĄD MIEJSKI w SOSNOWCU
BIURO RADY MIEJSKIEJ

Sosnowiec, dnia 02.06.2022

wplynęło 03.06.2022

L.dz.zał.
Podpis

FREZYDENT
ARKADIUSZ CHECIŃSKI
02.06.22

Pani

Joanna Jończyk

Przewodnicząca

Komisji Zdrowia, Rodziny

i Polityki Społecznej

Rady Miejskiej w Sosnowcu

Szanowna Pani Przewodnicząca,

Wydział Polityki Społecznej w załączeniu przekazuje materiał przygotowany na posiedzenie Komisji Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej na 09.06.2022r. dotyczący „**Polityka Gminna względem osób starszych i niepełnosprawnych**”.

Materiał został opracowany przez Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – załącznik nr 1, Centrum Usług Socjalnych i Wsparcia – załącznik nr 2.

Pełnomocnik Prezydenta Miasta Sosnowca
ds. Funduszy Zewnętrznych i Polityki Społecznej

Anna Jedynak

02/06/22

Z poważaniem

NACZELNIK
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ

mgr Sabina Starek

Zmiany demograficzne zachodzące w ostatnim czasie na całym świecie, a szczególnie w krajach europejskich, powodują wzrost liczby osób w wieku powyżej 65 roku życia i więcej, czyli w wieku starości. Wraz z tymi zmianami powstał problem starzenia się społeczeństw. Zjawisko to jest naturalną konsekwencją przedłużenia przeciętnego czasu trwania życia ludzkiego, spadku umieralności w krajach stabilnych politycznie i gospodarczo oraz spadku stopy urodzeń. W ujęciu globalnym jest wynikiem malejącego wskaźnika przyrostu naturalnego.

Współczesne czasy kreują społeczeństwo mocne, zdrowe, młode i piękne, przygotowane do coraz szybszych zmian. W takim społeczeństwie osoby starsze mogą czuć się dyskryminowane, a ich potrzeby nie są brane pod uwagę. Pokolenie naszych Seniorów kształtowało swoje zachowania społeczne, zawodowe i obywatelskie w zupełnie innej, niż dzisiejsza rzeczywistość. Stąd występują trudności w przystosowaniu się, rozumieniu i podążaniu za zmieniającym się światem. Konieczne jest zatem podejmowanie takich działań, które będą prowadziły do wzmocnienia pozycji Seniorów, do wspierania ich samodzielności i podmiotowości.

W celu zapewnienia seniorom wpływu na sprawy dotyczące lokalnej społeczności w roku 2014 została utworzona Sosnowiecka Rada Seniorów. Rada jest organem o charakterze doradczym, inicjatywnym i konsultacyjnym organów Miasta Sosnowca. Podejmuje działania w celu integracji sosnowieckiego środowiska osób starszych oraz wzmocnienia udziału seniorów w życiu społeczności lokalnej Sosnowca.

W roku 2021 wybrana została już IV kadencja Rady Seniorów. Aktualna RS liczy 21 członków i została wybrana na 4 letnią kadencję.

I kadencja (2014-2015) Rady Seniorów liczyła 36 członków i wybrana była na okres 1 roku.

II kadencja (2015-2017) Rady Seniorów liczyła 20 członków i wybrana była na okres 2 lat.

III kadencja (2017-2021) Rady Seniorów liczyła 21 członków i wybrana była na okres 3 lat.

IV kadencja (2021-2025) Rady Seniorów liczy 21 członków i wybrana była na okres 4 lat.

Rada Seniorów jest reprezentacją środowiska seniorów i jako organ doradczy ma wpływ na politykę lokalną, podejmuje też ważne inicjatywy pozwalające wykorzystać potencjał intelektualny i doświadczenie życiowe seniorów. Siedziba Rady Seniorów Miasta Sosnowca mieści się przy ul. Modrzejowskiej 42. W poniedziałki w godzinach od 11.00 do 13.00 odbywają się tam spotkania Komisji problemowych, natomiast w środy w godz. od 16.00 do 17.00 działa Pogotowie informatyczne dla Seniora, gdzie pomocy w zakresie obsługi telefonu lub laptopa udzielają wolontariusze

W skład Rady wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych działających na rzecz osób starszych, klubów seniora, uniwersytetów trzeciego wieku, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, których przedmiot działalności obejmuje problematykę senioralną jak również kandydatów niezrzeszonych, którzy legitymowali się co najmniej 15 osobowym poparciem lub mieli poparcie od w/w podmiotów.

Radni Rady Seniorów zawsze licznie uczestniczą w konferencjach, warsztatach oraz innych imprezach zarówno dla seniorów, a także międzypokoleniowych, organizowanych przez różne instytucje i placówki zewnętrzne. Chętnie biorą udział w imprezach organizowanych przez Miasto, promując swoją działalność. Od 2016 roku wspólnie z Wydziałem Polityki Społecznej organizują dużą miejską imprezę Sosnowieckie Dni Seniora (jednakże w latach 2020 – 2021 impreza nie odbyła się ze względu na covid). Przedstawiciele Rady Seniorów również uczestniczą w sesjach oraz posiedzeniach Komisji Stałych Rady Miasta.

Radni Sosnowieckiej Rady Seniorów bardzo chętnie włączyli się w projekt ClairCity. Celem projektu było zbadanie związków pomiędzy zachowaniem mieszkańców, a jakością powietrza i ich zdrowiem. Chodzi także o zaangażowanie i podniesienie świadomości mieszkańców na temat tych zagadnień. Projekt zakładał także stworzenie innowacyjnych narzędzi (m.in. gra internetowa, aplikacja na smartfony) ułatwiających mieszkańcom zrozumienie związków pomiędzy ich zachowaniem w codziennym życiu a jakością powietrza w ich mieście oraz ich zdrowiem. Dwójka Radnych nagrała krótkie filmy, które zostały opublikowane na kanale you tube.

Rada Seniorów konsultuje ważne dla seniorów projekty dokumentów, doradza oraz proponuje ciekawe i potrzebne inicjatywy. W tym miejscu zaznaczyć należy, że w roku 2017 to właśnie z inicjatywy rady opracowany został „*Informator dla Seniora*” zawierający kompendium wiedzy potrzebnej seniorowi. Obecnie jest on aktualizowany.

Podkreślić należy, iż swoje obowiązki radni Sosnowieckiej Rady Seniorów wykonują społecznie, niejednokrotnie pokrywając koszty podróży na konferencje z własnych środków finansowych. Uczestnictwo w różnego rodzaju konferencjach i spotkaniach Rad Seniorów pozwoliło na nawiązanie kontaktów z Radami Seniorów w całej Polsce oraz zacieśnienie współpracy z Radami z miast ościennych. Oprócz powyższego organizowane są spotkania seniorów Miasta Sosnowca, pogadanki, wystawy malarstwa i fotografii sosnowieckich seniorów jak również spotkania z młodzieżą w ramach wymiany międzypokoleniowej. Rada Seniorów ściśle współpracuje z Wydziałami Urzędu Miejskiego w Sosnowcu (Wydziałem Polityki Społecznej, Wydziałem Edukacji, Wydziałem Zdrowia, Wydziałem Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Wydziałem Kultury) jak również z jednostkami organizacyjnymi miasta, organizacjami pozarządowymi, uniwersytetami trzeciego wieku, klubami seniorów oraz innymi.

Zaznaczyć należy, że Rada Seniorów Miasta Sosnowca również podjęła działania w zakresie poprawy funkcjonowania osób z niepełnosprawnością w mieście. Członkowie Rady często spotykają się z mieszkańcami domów pomocy społecznej, ŚDS-ów, hospicjum, WTZ-ów. Radni są zapraszani na spotkania, imprezy jak również sami z własnej inicjatywy i woli odwiedzają osoby, które przebywają w w/w placówkach. Mają wtedy okazję poznać warunki bytowe osób przebywających w placówkach jak również porozmawiać, wysłuchać. Jest to również bardzo ważny element integracji zarówno dla Radnych Rady Seniorów Miasta Sosnowca oraz podopiecznych ośrodków.

Pragnę podkreślić, iż członkowie Rady czynnie włączyli się w tworzenie dokumentu jakim jest „**Polityka Senioralna Miasta Sosnowca na lata 2021 - 2027**”. Został on przyjęty Uchwałą Nr 670/XXXVIII/2021 Rady Miejskiej z dnia 25 lutego 2021 roku. Jest jednym z ważniejszych dokumentów w sferze polityki wobec osób starszych, określa bowiem misję i wizję Sosnowca na najbliższe lata, wytycza kluczowe cele i zadania przewidziane do realizacji w tym zakresie. Stanowi podstawę podejmowania działań w sferze tworzenia warunków poprawiających jakość życia seniorów.

W koncepcji polityki senioralnej ujęto szeroki zakres działań adresowanych zarówno do samych seniorów, zgodnie z zasadą podmiotowości osób starszych, do ich opiekunów, społeczności lokalnych, w których żyją seniorzy jak i do podmiotów funkcjonujących w sferze oddziaływania na sytuację tej grupy ludności (pomocy społecznej, edukacji, kultury, ochrony zdrowia, aktywizacji społecznej i in.).

Podstawowym celem budowy polityki senioralnej w Sosnowcu było określenie celów, priorytetów, kierunków, wskaźników jak również realizatorów polityki senioralnej. Podstawą

do sformułowania misji i wizji Polityki senioralnej Sosnowca była również diagnoza sytuacji i potrzeb osób starszych oraz analiza uwarunkowań infrastrukturalnych dostępnych w mieście.

Strategia przygotowana została w oparciu o analizę dokumentów pochodzących z różnych źródeł, danych statystycznych, konsultacji z Radą Seniorów miasta Sosnowca, pracownikami Wydziału Polityki Społecznej, zebrany materiałem empirycznym.

Polityka senioralna w Sosnowcu na lata 2021-2027 obejmuje propozycje działań różnych podmiotów w tym MOPS-u, innych miejskich instytucji, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych i społeczności lokalnej. W rzeczywistości starzenie się społeczności to kwestia, która dotyczy wszystkich organizacji i instytucji działających na terenie miasta, stąd by osiągnąć pozytywną zmianę niezbędna jest współpraca samorządu z partnerami gospodarczymi, społecznymi, publicznymi, pozarządowymi.

Wszystkie podmioty, jak i siły społeczne, kierując się fundamentalnymi zasadami odnoszącymi się do osób starszych, przyczyniają się w skali miasta Sosnowca do realizacji idei gminy przyjaznej seniorom.

NACZELNIK
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ
Stolej
mgr Sabina Stolej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sosnowcu (MOPS) realizuje różne zadania mające na celu zaspokojenie zróżnicowanych potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.

W roku 2021 osób starszych, którym udzielono świadczenie było 1 370, zaś w pierwszym kwartale 2022 r. było 949. Najwięcej świadczeń było udzielone osobom starszym przynależącym pod Sekcję Pomocy Środowiskowej „Wawel” – 307 osób w 2021 r. i 213 osób w I kwartale 2022 r.

Tabela 1. Liczba osób starszych, którym udzielono świadczenia w podziale na Sekcje Pomocy Środowiskowej w roku 2021 oraz w I kwartale 2022 r.

Lp.	Sekcja Pomocy Środowiskowej	Liczba osób starszych, którym przyznano świadczenie	
		2021	I kw. 2022
1	Zagórze	299	202
2	Klimontów	184	119
3	Naftowa	294	211
4	Wawel	307	213
5	Pogoń	286	204
x	Razem	1 370	949

Źródło: Dane MOPS – opracowanie własne DPŚ

Najwięcej osób starszych tj. powyżej 25, którym przyznano świadczenie zamieszkuje przy ulicy Lwowskiej, Ostrogórskiej, Jagiellońskiej, Marszałka Józefa Piłsudskiego, Warszawskiej oraz 11 Listopada.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. W 2021 r. osoby starsze skorzystały m.in. ze świadczeń w postaci zasiłku stałego, zasiłku okresowego, zasiłku celowego oraz ze specjalnego zasiłku celowego.

Tabela 2. Liczba osób starszych, którym przyznano świadczenie pieniężne z pomocy społecznej w 2021 r.

Lp.	Nazwa świadczenia	Liczba osób starszych
1.	Zasiłek stały	402
2.	Zasiłek okresowy	324
3.	Zasiłek celowy	322
4.	Specjalny zasiłek celowy	41

Źródło: Dane MOPS – opracowanie własne DPŚ

W 2021 r. dla 605 osób starszych przyznano świadczenie w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu”. Dodatkowo pomoc w postaci jednej tony węgla z przywozem otrzymało 56 seniorów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania nałożone ustawą o dodatkach mieszkaniowych. Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym z funduszy publicznych, mającym na celu umożliwienie osobom o niskich dochodach pokrycie części kosztów utrzymania mieszkania. Dodatkowo zgodnie z ustawą gmina wypłaca dodatek energetyczny odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej, którym przyznano dodatek mieszkaniowy. W 2021 r. z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego i dodatku energetycznego skorzystało 1 483 seniorów.

Opiekunki

Zgodnie z występującymi potrzebami w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej realizowane są usługi opiekuńcze przysługujące osobom, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innej przyczyny wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Spośród podopiecznych Ośrodka objęte tym wsparciem są w przeważającej większości osoby w wieku 60+ i stanowią 80% wszystkich korzystających z usług opiekuńczych. W bieżącym roku usługi opiekuńcze świadczone są przez firmę zewnętrzną MG Partner Marcin Grzesiak, wyłonioną w drodze przetargu oraz przez opiekunki zatrudnione przez Ośrodek, których obecnie jest 25.

Domy Pomocy Społecznej

Zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest kierowanie osób potrzebujących do domu pomocy społecznej (DPS) i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej pobyt w DPS przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu. Domy pomocy społecznej zapewniają całodobową opiekę osobom starszym i niepełnosprawnym, w szczególności miejsce zamieszkania, wyżywienie, opiekę, pielęgnację, terapię zajęciową, dostęp do kultury i wypoczynku a także spokój i bezpieczeństwo na terenie domu i opiekę podczas organizowanych zajęć poza domem. Na terenie Sosnowca funkcjonują 2 domy pomocy społecznej przeznaczone dla osób w podeszłym wieku:

- DPS przy ul. Jagiellońskiej 2 dysponujący 80 miejscami,
- DPS przy ul. Andersa 81 dysponujący 70 miejscami.

W 2021 r. w DPS umieszczono 61 osób starszych, natomiast w I kwartale 2022 r. umieszczono 18 osób.

Dzienne Domy Pomocy Społecznej

Osoby starsze, w tym z niepełnosprawnościami, które wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych są kierowane do ośrodków wsparcia zapewniających inny rodzaj usług, tj. do dziennych domów pomocy społecznej (DDPS). W Sosnowcu funkcjonują dwa dzienne domy pomocy społecznej przeznaczone dla osób w podeszłym wieku:

- Dzienny Dom Pomocy Społecznej z siedzibami przy ulicach:
 - Szymanowskiego 5a dysponujący 25 miejscami,
 - Szybkowej 8 – dysponujący 35 miejscami,
- Dzienny Dom „Senior+” przy ulicy Żeromskiego 4b dysponujący 40 miejscami.

Dzienne domy świadczą usługi dla osób starszych polegające m. in. na organizowaniu zajęć terapeutycznych, relaksacyjnych, kulturalno-towarzyskich czy zapewnieniu posiłków. Ich działania nakierowane są na poprawę i utrzymanie sprawności fizycznej i zdrowotnej osób, rozwijanie zainteresowań.

Dzienny Dom „Senior+” działa w ramach Programu Wieloletniego „Senior-Wigor”/„Senior+” na lata 2015-2020 oraz 2021-2025 i udziela pomocy w codziennych czynnościach dla mieszkańców miasta w wieku 60+, nieaktywnych zawodowo, z uwzględnieniem osób o dochodach utrudniających zaspokojenie potrzeb socjalnych i/lub zagrożonych wykluczeniem społecznym

Środowiskowe Domy Samopomocy

W roku 2021 z Dziennych Domów Pomocy Społecznej skorzystały 93 osoby starsze, natomiast w I kwartale 2022 r. skorzystało 91 osób.

W Sosnowcu funkcjonują również dwa środowiskowe domy samopomocy (ŚDS):

- Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi „SALVE” przy ul. Lenartowicza 73 – 60 miejsc, brak miejsc całodobowych,
- Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie przy ul. Grota – Roweckiego 2 – 35 miejsc pobytu dziennego i 3 miejsca całodobowe oraz filia Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie przy ul. Wojska Polskiego 86 – filia dysponuje 60 miejscami, w tym 10 dla osób z demencją lub chorobą Alzheimera.

Środowiskowe domy samopomocy świadczą usługi m. in. poprzez pomoc osobom w ich readaptacji i rehabilitacji, integrację z otoczeniem, aktywizację społeczno-zawodową, prowadzenie zajęć psychoterapeutycznych, psychoedukacyjnych, poradnictwo dla uczestników i ich rodzin w sytuacjach kryzysowych i inne wymienione w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

W 2021 r. z usług środowiskowych domów samopomocy skorzystały 24 osoby starsze, natomiast w I kwartale 2022 r. skorzystało 23 seniorów.

Klub Seniora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sosnowcu przy ul. Modrzejowskiej 42 prowadzi Klub Seniora, który ma na celu aktywizację osób starszych, w tym z niepełnosprawnościami. Działalność klubu obejmuje zajęcia rehabilitacyjne, rekreacyjne, edukacyjne, imprezy okolicznościowe oraz wyjścia kulturalno – oświatowe. Warunki lokalowe pozwalają na to, by jednorazowo w zajęciach swobodnie uczestniczyło około 20 osób. Wszyscy chętni seniorzy – mieszkańcy całego terenu Sosnowca, zainteresowani ofertą Klubu mogą wziąć udział w zajęciach otwartych.

Zajęcia w Klubie odbywają się zgodnie z ogólnie dostępnym harmonogramem. Podczas zajęć klubowych seniorzy mogą grać w gry planszowe, karciane, ćwiczyć pamięć i inne funkcje poznawcze, doskonalić swoje umiejętności manualne poprzez np. naukę robienia na drutach oraz wykonywanie stroików i prezentów. Organizowane są spotkania okolicznościowe, takie jak urodziny, imieniny, jubileusze oraz spotkania przy kawie, herbacie czy muzyce. Ponadto seniorzy wychodzą wspólnie do teatru i kina, odbywają się spotkania ze specjalistami z różnych dziedzin, ciekawymi ludźmi. Bardzo istotne jest bowiem, że w trakcie zajęć seniorzy przebywają w grupie rówieśniczej, co daje im możliwość wymiany doświadczeń oraz dyskusji z osobami o podobnych problemach i zainteresowaniach, dlatego inicjatywa ta spotyka się z dużym zainteresowaniem.

W roku 2021 w zajęciach klubu uczestniczyło 35 osób, zaś w roku bieżącym w zajęciach wzięło udział 41 osób.

Wolontariat Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sosnowcu podejmuje działania na rzecz seniorów zamieszkujących teren miasta Sosnowca, które koncentrują się na poprawie jakości życia codziennego poprzez Wolontariat prowadzony w ramach Ośrodka.

Wolontariusze wykonują zarówno działania we współpracy indywidualnej z osobami w wieku 60+, jak i na rzecz instytucji z terenu miasta prowadzących działania na rzecz seniorów .

Na współpracę indywidualną seniorom składają się następujące działania:

- udzielanie przez Wolontariuszy pomocy i wsparcia, porad oraz wskazówek dotyczących życia codziennego seniorów,
- pomoc w wykonywaniu czynności życia codziennego m. in. pomoc w robieniu zakupów, opłat, pomoc w dotarciu do placówek medycznych.

Na współpracę z instytucjami składają się następujące działania:

- wsparcie działań organizowanych dla Seniorów uczestniczących w zajęciach w Dziennym Domu Pomocy Społecznej „Senior+” w Sosnowcu, ul. Żeromskiego 4b. Stały kontakt z pracownikami Dziennego Domu Pomocy Społecznej w zakresie potrzeb,
- organizacja podarunków z okazji świąt (Wielkanocnych, Bożego Narodzenia) dla seniorów uczestniczących w zajęciach organizowanych przez Dzienny Dom Pomocy Społecznej „Senior+” przy współpracy z placówkami oświatowymi z terenu miasta oraz osobami indywidualnymi. Ponadto Wolontariusze zawsze uczestniczą w obchodach świąt,
- Wolontariusze MOPS w porozumieniu z pracownikami Dziennego Domu Pomocy Społecznej „Senior+” włączają się w akcje pozyskiwania np. kwiatów i roślin ogrodowych celem organizacji przestrzeni wokół placówki, w której ćwiczą i przebywają seniorzy, poprawiając tym samym jakość ich przestrzeni,
- udział Wolontariuszy MOPS w zajęciach dla seniorów organizowanych przez Kluby Mieszkańca w Sosnowcu oraz pomoc osobom starszym w przemieszczaniu się podczas wycieczek. Ponadto Wolontariusze MOPS pomagają w aranżacji przestrzeni, w której organizowane są zajęcia i spotkania dla seniorów uczestniczących w zajęciach Programów Aktywności Lokalnych (PAL) oraz w obsłudze sprzętu niezbędnego do przeprowadzania zajęć,
- Wolontariat MOPS organizuje również akcje dotyczące pomocy w rozliczeniu podatkowym oraz udzielania informacji w zakresie rozliczeń dla Seniorów zamieszkujących na terenie Sosnowca. W roku 2022 akcja ta była przeprowadzona w Klubie Seniora, ul. Modrzejowska 42 w Sosnowcu. W roku 2021 z indywidualnej pomocy wolontariuszy skorzystało 25 seniorów, natomiast w 2022 r. z pomocy wolontariuszy skorzystało 13 seniorów. Dodatkowo w 2021 r. 7 wolontariuszy pomagało w ośrodkach wsparcia dla seniorów, a w roku bieżącym w pomoc włączyło się dotychczas 5 wolontariuszy.

PFRON

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami. Powołany do obsługi tego zadania Zespół zajmuje się realizacją dofinansowań ze środków PFRON. Celem wsparcia jest, m.in.:

- zniwelowanie izolacji społecznej osób z niepełnosprawnościami,
- przystosowanie przestrzeni publicznej dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- wspieranie środowiska osób z niepełnosprawnościami w celu stworzenia im warunków do pełnego uczestnictwa w pełnieniu ról społecznych,
- wyrobienie poczucia zaradności wśród osób z niepełnosprawnościami oraz umożliwienie codziennego funkcjonowania i komunikowania się ze światem zewnętrznym.

Tabela nr 3. Liczba osób starszych, które złożyły wnioski i otrzymały dofinansowanie w roku 2021.

Lp.	Nazwa zadania	Plan finansowy 2021	Liczba złożonych wniosków osób starszych z niepełnosprawnościami	Liczba przyznanych dofinansowań dla osób starszych z niepełnosprawnościami
		w zł	w osobach	w osobach
REHABILITACJA SPOŁECZNA (MOPS)				
1	Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych	846 000	150	92
2	Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych	550 000	224	165
3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	1 217 000	549	450
Ogółem rehabilitacja społeczna		2 613 000	923	707

Źródło: Dane MOPS – opracowanie własne DPŚ

Tabela nr 4. Liczba osób starszych, które złożyły wnioski i otrzymały dofinansowanie do dnia 15 maja 2022 r.

Lp.	Nazwa zadania	Plan finansowy 2022	Liczba złożonych wniosków osób starszych z niepełnosprawnościami	Liczba przyznanych dofinansowań na dzień 15.05.2022 r dla osób starszych z niepełnosprawnościami
		w zł	w osobach	w osobach
REHABILITACJA SPOŁECZNA (MOPS)				
1	Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych	1 000 000	88	41
2	Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych	600 000	288	168
3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	1 069 000	409	335
Ogółem rehabilitacja społeczna		2 669 000	785	544

Źródło: Dane MOPS – opracowanie własne DPŚ

Likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się

Osoby, które posiadają ważne orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności (bądź też równoważne z nim) mogą ubiegać się o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

O dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami, mogą ubiegać się osoby z niepełnosprawnościami, którym likwidacja barier na wewnątrz lokalu oraz budowa pochylni, platform i podjazdów do budynków mieszkalnych w znacznym stopniu umożliwi uczestnictwo w życiu społecznym.

O dofinansowanie likwidacji barier technicznych mogą ubiegać się osoby z niepełnosprawnościami, którym likwidacja barier umożliwi lub ułatwi codzienne funkcjonowanie.

O dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się mogą ubiegać się osoby, mające problem ze swobodnym kontaktem ze światem zewnętrznym. Likwidacja tej bariery ma im umożliwić komunikowanie się.

Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

O dofinansowanie do nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych mogą ubiegać się osoby, które posiadają ważne orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności (bądź też równoważne z nim), które dokonały zakupu bądź zamierzają kupić zlecony na wniosek lekarza przedmiot i otrzymały na ten cel dofinansowanie z NFZ oraz spełniają określone kryterium dochodowe.

Natomiast o dofinansowanie do nabycia sprzętu rehabilitacyjnego może ubiegać się osoba, która posiada ważne orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności (bądź też równoważne z nim), u której zachodzi potrzeba rehabilitacji w warunkach domowych (lekarz zaleci konieczność stosowania określonego sprzętu) oraz spełnia określone kryterium dochodowe.

Turnusy rehabilitacyjne

Osoby z niepełnosprawnościami mogą skorzystać z dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ze środków PFRON.

Turnus rehabilitacyjny to aktywna forma rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku lub rekreacji mająca na celu poprawę sprawności, wyrobienie zaradności, pobudzenie i rozwijanie zainteresowań osób z niepełnosprawnościami. O dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego może ubiegać się osoba, która posiada orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności (bądź też równoważne z nim), została skierowana na turnus przez lekarza oraz złożyła oświadczenie o wysokości dochodu wraz z informacją o liczbie osób we wspólnym gospodarstwie domowym.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sosnowcu w ramach swojej działalności realizuje różne projekty i programy, które są skierowane do osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.

SOS dla Seniora

Projekt konkursowy „SOS dla Seniora” realizowany w okresie od 1 września 2019 r. do 31 marca 2022 r. przez Ośrodek skierowany był do 80 mieszkańców Sosnowca niesamodzielnych ze względu na wiek, nieaktywnych zawodowo, w wieku 60+, którzy wymagają opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonania, co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego. Ideą przedsięwzięcia jest dążenie do budowy systemu skoordynowanej opieki, która prowadzi do tworzenia środowiska przyjaznego osobom starszym między innymi poprzez rozwój sieci

usług dla seniora w środowisku lokalnym. Projekt dopasowany był do potrzeb środowisk lokalnych i realizował Priorytet 4.3 Polityki Senioralnej Miasta Sosnowca na lata 2021-2027: *Poprawa dostępu do technik wspomagających osoby starsze i upowszechnianie teleopieki i telemedycyny*

Całkowita wartość projektu wynosiła 1 926 672 zł, w tym wkład własny – 289 000,80 zł; wartość dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 wynosiła 1 637 672 zł.

W projekcie udzielono wsparcia 109 niesamodzielnym seniorom, z tego 61 osobom z niepełnosprawnością.

Wsparcie w projekcie obejmowało przede wszystkim:

1. Usługi opiekuńcze; zakres przedmiotowych usług dopasowany został do indywidualnych potrzeb każdego uczestnika i wynikał z przeprowadzonej diagnozy ich potrzeb i możliwości psychofizycznych. Usługi realizowane były przez 13 pracowników zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej;
2. Usługę teleopieki: podstawowy system składający się z niewielkiego przycisku alarmowego oraz urządzenia do transmisji głosu, w postaci przekaźnika stacjonarnego w domu lub przenośnego urządzenia GSM. W przypadku trudnej sytuacji lub zagrożenia (upadek, nagłe pogorszenie stanu zdrowia, pożar, awaria, lęk) wystarczyło wciśnięcie guzika alarmowego znajdującego się na ręce, by połączyć się ze stale gotową do interwencji centralą. Opaska mierzyła również podstawowe parametry życiowe oraz jest wyposażona w czujnik upadku. Po odebraniu zgłoszenia teleopiekun podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy podopiecznemu. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne przez telefon, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów) lub wezwać profesjonalne służby ratunkowe.

Korzyści dla uczestników projektu :

- całodobowa opieka Centrum Zdalnej Opieki Medycznej,
- natychmiastowa reakcja w przypadku złego samopoczucia Pacjenta lub zagrożenia życia,
- odciążenie opiekunów osób starszych,
- dodatkowe wsparcie dla osób, które opiekują się seniorami.

Program „Wspieraj seniora”

Gmina Sosnowiec w roku 2021 kontynuowała realizację programu rządowego „Wspieraj seniora”. Strategicznym celem programu było zapewnienie usługi wsparcia Seniorów w wieku 70 lat i więcej, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu i nie byli w stanie np. poprzez wsparcie rodziny zabezpieczyć sobie artykułów podstawowej potrzeby. Usługa wsparcia polegała przede wszystkim na dostarczeniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej. Koszty zakupów pokrywał Senior. Koordynatorem programu był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sosnowcu.

W roku 2021 Program był całkowicie finansowany z dotacji celowej Funduszu Przeciwdziałania Covid - 19, środki te zostały wykorzystane na zorganizowanie i realizację usługi. Gmina Sosnowiec skorzystała z takiego wsparcia i w roku 2021 otrzymała dotację w wysokości 100 000 zł z czego w okresie od stycznia do grudnia 2021 r. wykorzystwała prawie całą przyznaną kwotę (99%). Środki te zostały przeznaczone na zatrudnienie pracowników, którzy świadczyli usługę robienia zakupów dla seniorów oraz na obsługę programu.

Mechanizm udzielenia pomocy w ramach programu wyglądał następująco:

- Senior, który zdecydował się pozostać w domu w związku z utrzymującym się stanem epidemii dzwonił na ogólnopolską infolinię uruchomioną w ramach programu Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów - nr 22 505 11 11
- Osoba przyjmująca zgłoszenie przekazywała prośbę o pomoc do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania seniora ośrodka pomocy społecznej w danej gminie
- Pracownik ośrodka pomocy społecznej kontaktował się telefonicznie z seniorem, weryfikował zgłoszenie (weryfikacja dotyczyła zakresu wsparcia, sprawdzeniu czy senior nie jest już objęty pomocą w formie usług opiekuńczych) i ustalał zakres usługi wsparcia. Następnie pracownik podawał seniorowi dane osoby, która przyjdzie do seniora w celu udzielenia pomocy.

Do programu w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. zgłosiło się 72 seniorów. Po weryfikacji zgłoszeń pomocą objęto 60 mieszkańców Sosnowca przy wsparciu 19 wolontariuszy i 14 nowozatrudnionych pracowników.

Program Rządowy „Korpus Wsparcia Seniora”

Kontynuacja wsparcia w zakresie teleopieki planowana jest poprzez Program Rządowy „Korpus Wsparcia Seniora” w ramach którego do 31 grudnia 2022 r. pomocą zostanie objętych ok. 400 osób w wieku 65+ z terenu Sosnowca. Na podstawie programu osłonowego, przyjętego Uchwałą Nr 918/LVI/2022 Rady Miejskiej w Sosnowcu, dzięki zastosowaniu nowych technologii możliwa będzie poprawa bezpieczeństwa oraz samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych, które mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Na realizację programu dla mieszkańców Sosnowca Wojewoda Śląski przyznał 529 970 zł co stanowi 100% dofinansowania.

W ramach programu zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w co najmniej trzy z następujących funkcji:

- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,

- czujnik zdjęcia opaski,
- lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).

Opaska bezpieczeństwa będzie połączona z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwia połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą. Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne przez telefon, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosić o interwencję pracownika ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych (np. pracownika socjalnego czy opiekunkę środowiskową) lub wezwać służby ratunkowe.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest na etapie wyboru wykonawcy usługi teleopieki oraz rozpoczęcia rekrutacji do programu. Rekrutacja będzie prowadzona od 10 czerwca br. do końca miesiąca lub wyczerpania miejsc, poprzez ogłoszenie naboru na stronach internetowych miasta i MOPS oraz aktualizację rozeznania potrzeb w środowisku. Informacja o rekrutacji przekazana Radzie Seniorów oraz rozpowszechniona w klubach seniora i innych miejscach spotkań osób starszych. Zaproszenie seniorów do udziału w programie będzie również promowane w mediach lokalnych.

Programy Aktywności Lokalnej

Dla aktywnych seniorów prowadzone są kluby mieszkańca w ramach Programów Aktywności Lokalnej.

Programy Aktywności Lokalnej realizowane od 2009 r. w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, przyczyniły się do stworzenia i rozwoju w poszczególnych dzielnicach wspólnot aktywnych mieszkańców, w tym seniorów chcących mieć wpływ i udział w życiu lokalnej społeczności. W latach 2014- 2020 ich liczba zwiększała się stopniowo w miarę pojawiających potrzeb i aktywności mieszkańców w poszczególnych dzielnicach.

Programy Aktywności Lokalnej realizowane są w 5 dzielnicach: „Pogoń”, „Milowice”, „Niwka”, „Konstantynów” oraz „Kazimierz”. Seniorzy mają okazję korzystać z ciągle poszerzanej gamy form rozwoju i rekreacji:

- nieodpłatnej pomocy prawnej i psychologicznej,
- zajęć artystycznych z technik plastycznych i rękodziela,
- zajęć fotograficznych,
- zajęć ruchowych,
- spacerów historycznych,

- wsparcia w formie załatwiania spraw urzędowych,
- wsparcia sąsiedzkiego,
- wyjazdów integracyjno-edukacyjnych,
- wyjść do instytucji kultury.

Seniorzy również chętnie biorą udział w planowaniu oraz realizacji licznych inicjatyw lokalnych oraz akcji charytatywnych.

W dobie pandemii, w szczególności lockdown'u - kontynuowano spotkania z aktywnymi klubowiczami w systemie telefonicznym (indywidualne rozmowy, telekonferencje w specjalnie stworzonych pokojach, treningi pamięci, quizy), prowadzono zajęcia za pośrednictwem komunikatorów i mediów społecznościowych.

Przygotował:

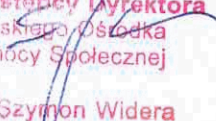
Specjalista

mgr Emilia Patralska

Sprawdził:

Kierownik
Działu Pomocy Środowiskowej

mgr Anna Leśniak

Zatwierdził:

p.o. Zastępcy Dyrektora
Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej

mgr Szymon Widera

Polityka gminy Sosnowiec wobec osób starszych i niepełnosprawnych

Jedną z form wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych, które wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych jest wsparcie instytucjonalne. W zależności od indywidualnych potrzeb seniorów, pomoc w codziennym funkcjonowaniu odbywa się w formie pobytu w dziennych domach pomocy społecznej oraz środowiskowych domach samopomocy.

Na terenie naszego miasta funkcjonują dwa dzienne domy pomocy społecznej przeznaczone dla osób w podeszłym wieku :

1. Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla seniorów, zlokalizowany w dwóch placówkach tj. przy ul. Szymanowskiego 5a – dysponujący 25 miejscami i przy ul. Szybkowej 8, dysponujący 35 miejscami;
2. Dzienny Dom Senior+ przy ul. Żeromskiego 4b, dysponujący 40 miejscami.

Placówki te są gminnymi ośrodkami wsparcia dziennego pobytu w rozumieniu przepisów ustawy o pomocy społecznej i przeznaczone są dla seniorów będących mieszkańcami naszego miasta.

Dzienny Dom Pomocy Społecznej przy ul. Szymanowskiego 5a i przy ul. Szybkowej 8 kieruje swoją ofertę do osób starszych, głównie tych, które ze względu na wiek, stan zdrowia, pogarszającą się kondycję psychofizyczną, niekorzystną sytuację materialną, poczucie osamotnienia oczekują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, przy czym problemy te nie muszą występować w ich sytuacji życiowej łącznie.

Analogiczne wsparcie oferuje również Dzienny Dom Senior +, z tym że oferta placówki skierowana jest do seniorów powyżej 60 roku życia, nieaktywnych zawodowo.

Usługi obu typów placówek kierowane są do osób starszych, które są osobami samotnymi, chcą nawiązywać lub podtrzymywać kontakty społeczne, dysponują dużą ilością czasu wolnego i chcą go spędzać w miarę możliwości zdrowotnych aktywnie i w towarzystwie innych osób.

Seniorzy mogą spędzać czas w dziennych domach od poniedziałku do piątku (za wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy) w godz. od 7.00 do 15.00. Placówki zapewniają podopiecznym w czasie pobytu dwa posiłki dziennie tj. śniadanie i dwudaniowy obiad. Do dyspozycji seniorów, we wszystkich placówkach są pokoje wypoczynkowe z miejscami do leżenia, jadalnie, kąpiki biblioteczne, sale telewizyjne i świetlicowe, miejsce i sprzęty do ćwiczeń ruchowych, pomieszczenia do zajęć o charakterze terapeutycznym.

Oferta dziennych domów obejmuje organizację czasu wolnego wg zapotrzebowania uczestników. Dla seniorów organizowane są zajęcia z elementami terapii zajęciowej, zajęcia plastyczne podtrzymujące sprawność manualną, zajęcia usprawniające funkcje intelektualne, spostrzegawczość, kojarzenie, myślenie logiczne, koncentrację uwagi itp., zajęcia muzyczne, zajęcia ruchowe – spacer, ćwiczenia gimnastyczne, wyjścia na basen, pielęgnacja ogródka.

Dodatkowo w Dziennym Domu Senior + organizowane są zajęcia prowadzone przez fizjoterapeutę podtrzymujące lub zwiększające sprawność fizyczną podopiecznych. Częstotliwość i intensywność zajęć dostosowywana jest do możliwości psychofizycznych uczestników i ich zainteresowań.

Do najbardziej ulubionych form spędzania czasu przez seniorów należą wszelkiego typu spotkania o charakterze towarzyskim i integracyjnym. W placówkach organizowane są uroczyste obchody imienin, spotkania okolicznościowe z okazji różnego rodzaju świąt np. Dzień Matki, Ojca, Babci, Dziadka, uroczysty Dzień Seniora, spotkanie opłatkowe i wielkanocne. Każdemu z tych wydarzeń towarzyszą przygotowania, oprawa muzyczna, recytatorska i wykonywane przez seniorów dekoracje tematyczne. Dodatkowo w okresie świąt Bożego Narodzenia oraz Dnia Babci i Dziadka w domach odbywają się spotkania z uczniami i przedszkolakami z zaprzyjaźnionych szkół i przedszkoli podczas, których dzieci prezentują własne programy artystyczne przygotowane dla seniorów.

W okresie od wiosny do jesieni seniorzy ze wszystkich domów spotykają się na wspólnie organizowanych grillach z pieczeniem kiełbasek i śpiewnym biesiadowaniem. Corocznie dla chętnych uczestników organizowana jest także wycieczka wyjazdowa połączona ze zwiedzaniem lokalnych atrakcji i małym piknikiem w plenerze.

Seniorzy informowani są i zachęceni do udziału w różnych wydarzeniach miejskich o charakterze kulturalnym i programach profilaktycznych organizowanych i współfinansowanych przez miasto np. szczepienia przeciw powikłaniom pogrypowym, badanie wzroku, słuchu itp.

Celem działalności dziennych domów pomocy jest zapobieganie marginalizacji społecznej osób starszych, osamotnionych i jak najdłuższe utrzymanie ich w środowisku lokalnym poprzez wspieranie w zaspakajaniu potrzeb codziennego życia.

Pod względem formalno - organizacyjnym pobyt w dziennych domach pomocy społecznej przyznawany jest w drodze decyzji administracyjnej wydawanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i podlega opłacie w zależności od wysokości posiadanych przez seniorów dochodów. Miesięczna wysokość opłaty nie przekracza obecnie kwoty 310,40 zł. W 2021r ze wsparcia dziennych domów skorzystały 103 osoby, natomiast w I kwartale 2022 roku skorzystało 91 seniorów.

Odmienną formą wspierania seniorów w ich aktywności społecznej i życiowej są Kluby Seniora. W styczniu 2020 roku Gmina Sosnowiec złożyła wniosek o dofinansowanie utworzenia Klubu „Senior+” na ul. Jodłowej 4 w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020. Miasto uzyskało pełną wnioskowaną kwotę dotacji na remont i wyposażenie placówki w wysokości niemalże 150 tys. złotych oraz zaangażowało środki własne w kwocie 96 tys. złotych na ten cel. W dniu 2 czerwca ubiegłego roku odbyło się uroczyste otwarcie pierwszego w Sosnowcu Klubu Senior+ . Zgodnie z rządowym Wieloletnim Programem Senior+, uczestnikami Klubu mogą być osoby, które ukończyły 60 lat i są nieaktywne zawodowo. Klub przy ul. Jodłowej dysponuje 20 miejscami, jest czynny codziennie od poniedziałku do piątku co najmniej przez 4 godziny dziennie.

Do dyspozycji seniorów jest sala spotkań z aneksem kuchennym, w którym uczestnicy mogą przygotować i spożyć posiłek, pokój klubowy, stanowisko komputerowe, toalety i szatnia. W

odróżnieniu od dziennych domów, od uczestników Klubu nie są pobierane opłaty a udział w Klubie odbywa się na podstawie deklaracji uczestnictwa. Klub nie zapewnia swoim uczestnikom żywienia. Forma i zakres zajęć kształtowany jest przez samych uczestników zgodnie z ich zainteresowaniami, potrzebami i możliwościami. Działalność Klubu jest nakierowana na motywowanie i zachęcanie do samoorganizacji i aktywizacji uczestników a jego celem jest przeciwdziałanie izolacji i marginalizacji osób starszych. Niespełna roczna działalność Klubu w pełni potwierdza zasadność istnienia takiego miejsca. Klubowicze wykazują wysoki poziom aktywności i zainteresowania działaniami, co uwidoczni się ich dużym zaangażowaniem zarówno w codzienne spotkania jak i okolicznościowe inicjatywy. W minionym roku uczestnicy Klubu wyjeżdżali na wycieczki do Pszczyny, zwiedzali ogrody Kapias w Goczałkowicach -Zdroju, Sandomierz z muzeum figur woskowych postaci filmu Ojciec Mateusz, pomnik Bartosza Głowackiego w Raclawicach, spacerowali w Pacanowie, zwiedzali zamek w Mosznej, wspólnie wychodzili do kina i teatru, na wykłady UTW przy Śląskim Uniwersytecie Medycznym, spacerowali z kijkami do nordic walking, zorganizowali pieczonki, przygotowywali wspólne spotkania i poczęstunki okolicznościowe np. świąteczne, andrzejkowe, walentynkowe itp. Wielu uczestników odkryło w sobie zainteresowanie pracami manualnymi w postaci tworzenia różnych dekoracji, a wyposażony aneks kuchenny był wielokrotnie wykorzystany do wspólnego pieczenia chleba i ciasta.

W bieżącym roku Gmina Sosnowiec ponownie aplikowała i otrzymała dofinansowanie do działalności zarówno Dziennego Domu Senior+ jak i Klubu Senior+. Dotacja z Programu Wieloletniego Senior+ wynosi odpowiednio 155 520 zł dla Dziennego Domu i 38 880zł dla Klubu. Zaznaczyć należy, że również w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 – edycja 2022 gmina otrzymała dotację w wysokości 200 000,00 zł, a wkład własny miasta wyniesie 202 990,93 zł. Klub „Senior+” będzie również funkcjonował w strukturach Centrum Usług Socjalnych i Wsparcia. Prace remontowe będą koordynowane przez MZZL w Sosnowcu i mają potrwać do końca roku. Otwarcie planujemy na początek 2023 roku. Nowy klub Senior+ będzie się mieścić przy ul. Sobieskiego 3D. W klubie będzie mogło spędzać czas wolny 25 seniorów z terenu naszego miasta. Lokal będący w zasobach MZZL w Sosnowcu przejdzie gruntowną modernizację. Po remoncie wyodrębnione zostaną następujące pomieszczenia: główne pomieszczenie klubowe wyposażone w stoliki, krzesła, fotele, sprzęt RTV, pomieszczenie do pracy indywidualnej wyposażone w meble wypoczynkowe, w biurka oraz sprzęt komputerowy, zaplecze kuchenne z pełnym, kuchennym wyposażeniem, zaplecze sanitarne, szatnia, pomieszczenia gospodarcze. Cały lokal będzie dostosowany dla osób z niepełnosprawnościami.

Kolejnym klubem, który gmina planuje otworzyć będzie Klub Seniora w dzielnicy Juliusz przy ul. Spadochroniarzy 6. Podobnie jak inne kluby Klub Seniora w tej dzielnicy będzie dostosowany dla osób niepełnosprawnych oraz będzie stanowił bazę do spotkań seniorów z dzielnicy Juliusz. Koszty adaptacji lokalu na potrzeby przyszłego klubu będzie w całości ponosić miasto.

Środowiskowy Dom Samopomocy przy ulicy Grota Roweckiego 2 posiada 35 miejsc dziennego pobytu i 3 miejsca całodobowe okresowego pobytu. Środowiskowy Dom Samopomocy świadczy usługi z zakresu pomocy osobom z niepełnosprawnością intelektualną, w tym ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnością sprzężoną. W grudniu 2019 roku uruchomiono filię Środowiskowego Domu Samopomocy przy ulicy Wojska Polskiego 86, który posiada w sumie 60 miejsc (w tym 50 miejsc dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i 10 miejsc dla osób z innymi przewlekłymi zaburzeniami czynności psychicznych, w szczególności z chorobą Alzheimera).

Celem ŚDS jest stworzenie podopiecznym placówki systemu wsparcia poprzez zaspokojenie potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, społecznych, mających na celu naukę, podtrzymanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. Usługi dzienne prowadzone są od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 – 16.00. Usługi całodobowe - siedem dni w tygodniu. W skład tych usług wchodzi: stworzenie odpowiednich warunków do wielogodzinnego przebywania w ŚDS, zapewnienie wyżywienia, udzielania pierwszej pomocy, udzielanie konsultacji i sporządzania okresowych ocen stanu psychofizycznego, umożliwienie psychoterapii indywidualnej lub grupowej w zależności potrzeb podopiecznych. Kolejnym równie ważnym zadaniem ŚDS jest zapewnienie rehabilitacji społecznej. Obejmuje ona kilka rodzajów treningów: trening komunikacji interpersonalnej polegający na nawiązywaniu i podtrzymywaniu kontaktów interpersonalnych, jak i umiejętności pracy w grupie, trening umiejętności samoobsługi i zaradności życiowej oraz funkcjonowania w codziennym życiu, trening umiejętności spędzania czasu wolnego oraz umiejętności korzystania z różnych ofert spędzania wolnego czasu tj. turystyka, rekreacja, udział w imprezach lokalnych o charakterze sportowym, czy kulturalnym.

Wypełniając zadania wpisane w swoją działalność placówka uczestniczy w tworzeniu wsparcia środowiskowego i samopomocy poprzez kształtowanie świadomości społeczeństwa w zrozumieniu problemów osób niepełnosprawnych intelektualnie. Od 2017 roku placówka korzysta ze zwiększonej dotacji na uczestnika zajęć w ŚDS z niepełnosprawnością sprzężoną lub spektrum autyzmu w ramach realizacji kompleksowego programu wsparcia dla rodzin „Za życiem”

Placówki czynnie współpracują z rodzinami/opiekunami podopiecznych. Prowadzone są konsultacje, poradnictwo indywidualne oraz pomoc rzeczowa. Ośrodek z uwagi na prowadzenie usług całodobowych w sytuacjach kryzysowych (nagły wyjazd, choroba, pobyt opiekuna w szpitalu, śmierć opiekuna/rodzica) umożliwia okresowy pobyt w tej formie usług.

Jednostki współpracują z wieloma instytucjami, organizacjami i osobami fizycznymi (np. MOPS Sosnowiec, Fundacja Instytut Twórczej Integracji, Stowarzyszenie „Radość i Nadzieja” Sosnowiec, Stowarzyszenie „Familia” Czeladź, Stowarzyszenie „Krokus” Dąbrowa Górnicza, ŚDS Ostoja, WTZ Będzin, WTZ Sosnowiec, Atelier Michał Szwaja, Poziom 450, Music Park Cafe, Herbaciarnia Marzenie, Gospodarstwo Rolne Mikołów i in.) dzięki czemu podopieczni mają możliwość aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, poprzez stwarzanie warunków dla zaspokajania potrzeb w podobnym zakresie i na tym samym poziomie, jaki mają osoby pełnosprawne. W 2021r z usług Środowiskowego Domu Samopomocy skorzystało 110 osób.

W związku z pandemią koronawirusa, działalność wszystkich placówek pobytu dziennego dla różnych grup społecznych została zawieszona decyzją wojewodów. Przerwa w typowej działalności trwała od marca do czerwca 2020r a następnie od października 2020r do końca kwietnia 2021r. Mimo, że placówki nie mogły świadczyć swoich standardowych usług wspomagały seniorów w formie „zdalnej”. Z uczestnikami zajęć, w szczególności zamieszkującymi samotnie, pracownicy utrzymywali bieżący kontakt telefoniczny, udzielali porad, prowadzili rozmowy wspierające. Zdecydowana większość seniorów z dziennych domów korzystała z zaproponowanej formy dowożenia do ich miejsca zamieszkania gotowych posiłków. Posiłki przygotowywane przez Stołówkę Środowiskową dostarczane były seniorom codzienne od poniedziałku do piątku przez pracowników dziennych domów. Te wizyty pracowników przy okazji przywiezienia posiłku, choć krótkotrwałe ale bezpośrednie stanowiły namiastkę kontaktów towarzyskich, wymiany wiadomości i wzajemnych pozdrowień.

Wszystkie placówki funkcjonują w strukturach Centrum Usług Socjalnych i Wsparcia. Dzielne domy finansowane są ze środków gminy, z tym że Dzienny Dom Senior + otrzymuje dofinansowanie z rządowego Programu Wieloletniego Senior +, natomiast Środowiskowy Dom Samopomocy jest finansowany z budżetu wojewody.

DYREKTOR
CENTRUM USŁUG SOCJALNYCH
I WSPARCIA W SOSNOWCU
mgr Leszek Falis